

Brüssel, 12. juuni 2017
(OR. en)

9283/17

ECOFIN 392
UEM 141
SOC 371
EMPL 286
COMPET 389
ENV 488
EDUC 216
RECH 172
ENER 211
JAI 469

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	ST 9230/17 ECOFIN 363 UEM 112 SOC 341 EMPL 256 COMPET 358 ENV 458 EDUC 186 RECH 142 ENER 182 JAI 433 - COM(2017) 501 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Belgia 2017. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Belgia 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu soovitus eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2017) 501 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...,

milles käsitletakse Belgia 2017. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus

Belgia 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 16. novembril 2016 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2017) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 9.–10. märtsil 2017 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid.
16. novembril 2016 võttis komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011² alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Belgiat ei nimetatud ühena nendest liikmesriikidest, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 9.–10. märtsil 2017. Nõukogu võttis soovitusel euroala majanduspoliitika kohta („euroala soovitus“)³ vastu 21. märtsil 2017.
- (2) Kuna Belgia rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riikide majandused on üksteisega tihedalt seotud, peaks Belgia tagama allpool esitatud soovitusel 1–2 kajastuva euroala soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise.
- (3) 2017. aasta aruanne Belgia kohta avaldati 22. veebruaril 2017. Selles hinnati Belgia edusamme nõukogu poolt 12. juulil 2016 vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitusel järelmeetmete võtmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (4) Belgia esitas oma 2017. aasta riikliku reformikava ja 2017. aasta stabiilsusprogrammi 28. aprillil 2017. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

³ ELT C 92, 24.3.2017, lk 1.

- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi võeti arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁴ artiklis 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, milles käsitletakse seda, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatseb kasutada.
- (6) Belgia suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit. 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt on valitsusel kavas parandada järk-järgult nominaalset eelarvepositsiooni -2,6 %-lt SKPst 2016. aastal -0,1 %-le SKPst 2020. aastal. Keskpika perioodi eelarve-eesmärk – struktuurset tasakaalustatud eelarvepositsioon – on kavas saavutada 2019. aastaks. Siiski osutab ümberarvutatud⁵ struktuurne eelarvepositsioon 0,3 %-lisele puudujäägile 2019. aastal. Valitsemissektori võla suhe SKPsse saavutas 2014. aastal haripunkti tasemel peaaegu 107 % SKPst ja vähenes seejärel 2015. ja 2016. aastal tasemele ligikaudu 106 % SKPst; 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse jõudma 2020. aastaks 99 % tasemeni. Eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Ent meetmeid, mida on vaja kavandatud eelarvepuudujäägi eesmärkide saavutamiseks alates 2018. aastast, ei ole täpselt kirjeldatud; komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi kohaselt halvendab see eeldatavat struktuurset eelarvepositsiooni 2018. aastal, kui poliitikat ei muudeta.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁵ Tsükliiliselt kohandatud eelarvepositsioon, arvestamata ühekordseid ja ajutisi meetmeid, arvutatuna komisjoni poolt ühiselt kokkulepitud metoodikat kasutades.

- (7) Komisjon esitas 22. mail 2017 ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande, kuna Belgia ei teinud piisavaid edusamme võla vähendamise sihttasemest kinnipidamiseks 2016. aastal. Aruandes jõuti järeldusele, et pärast kõigi asjaomaste tegurite hindamist tuleks võlakriteerium lugeda praegu täidetuks. Siiski tuleb 2017. aastal võtta täiendavaid eelarvemeetmeid, et tagada 2016. ja 2017. aasta keskpikale eelarve-eesmärgile suunatud kohandamiskava ulatuslik täitmine.
- (8) 2017. aasta stabiilsusprogrammist ilmneb, et pagulaste erakorralisel sissevoolul ja julgeolekuga seotud meetmetel on 2016. ja 2017. aastal märkimisväärne mõju eelarvele, ning programmis esitatakse piisavad tõendid täiendavate eelarvekulude ulatuse ja olemuse kohta. Komisjoni hinnangul ulatusid pagulaste erakorralise sissevoolu ja julgeolekuga seotud meetmete tõttu lubatud lisakulud 2016. aastal vastavalt 0,08 %ni ja 0,05 %ni SKPst. 2017. aastal on julgeolekuga seotud meetmete täiendav mõju võrreldes 2016. aastaga hinnanguliselt 0,01 % SKPst. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 lõike 3 sätted võimaldavad arvestada nende lisakuludega, sest pagulaste sissevool ja terrorismiohu tõsidus on erakorralised asjaolud, nende mõju Belgia riigi rahandusele on märkimisväärne ning jätkusuutlikkust ei seataks ohtu, kui lubataks ajutist kõrvalekaldumist keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast. Seepärast on 2016. aasta keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavat kohandamismäära vähendatud, et võtta arvesse pagulaste ja julgeolekuga seotud lisakulusid. Lõplik hinnang 2017. aasta kohta, sealhulgas tingimustele vastavate summade kohta, koostatakse 2018. aasta kevadel, lähtudes Belgia ametiasutuste esitatud vaatlusandmetest.
- (9) 12. juulil 2016 esitas nõukogu Belgiale soovitus saavutada 2017. aastal eelarve kohandamine vähemalt 0,6 % ulatuses SKPst keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suhtes. Komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi kohaselt on 2017. aastal oht sellest nõudest mõnevõrra kõrvale kalduda. Siiski on 2016. ja 2017. aastal olemas risk märkimisväärsele kõrvalekaldumisele keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks soovitatud kohandamiskavast. See järeldus ei muutuks, kui pagulaste erakorralise sissevoolu ja julgeolekumeetmete mõju eelarvele nõudest maha arvataks.

- (10) Võttes arvesse Belgia eelarveolukorda ja eelkõige võimalust, eeldatakse, et 2018. aastal liigub Belgia veelgi lähemale keskpika perioodi eelarve-eesmärgile, milleks on tasakaalus struktuurne eelarvepositsioon. Stabiilsuse ja kasvu pakti raames ühiselt kokku lepitud eelarvekohanduste maatriksi kohaselt tähendab selline kohandus, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär⁶ ei tohi ületada 1,6 % 2018. aastal. See vastaks igaaastasele struktuursele kohandusele vähemalt 0,6 % SKPst. Kui poliitikat ei muudeta, on 2018. aastal oht kalduda sellest nõudest märkimisväärselt kõrvale. Peale selle ei järgi Belgia esmapilgul arvatavasti 2017. ja 2018. aastal võlareeglit. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et alates 2017. aastast on stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmiseks vaja lisameetmeid. Määruse (EÜ) nr 1466/97 kohaselt tuleb eelarvekavade ja tulemuste hindamisel arvesse võtta liikmesriigi eelarve tasakaalu tsüklilistes tingimustes. Nagu on märgitud koos käesolevate riigipõhiste soovitustega avaldatud komisjoni teatises 2017. aasta Euroopa poolaasta kohta, tuleb 2018. aasta eelarvekava hindamisel ja sellele järgneva 2018. aasta eelarvetulemuste hindamisel eesmärgina nõuetekohaselt arvesse võtta sellise eelarvepoliitika seisundi saavutamist, mis aitab kaasa nii majanduse praeguse elavnemise tugevdamisele kui ka Belgia riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele. Sellega seoses võtab nõukogu teadmiseks komisjoni kavatsuse viia läbi üldine hindamine kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1466/97, eelkõige pidades silmas Belgia tsüklilist olukorda.

⁶ Valitsemissektori netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis korvatakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutlusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

- (11) Eelarve tulemuslik koordineerimine on väga oluline sellises liitriigist liikmesriigis nagu Belgia, kus suur osa kulutustega seotud pädevusest on delegeeritud piirkondliku tasandi valitsusasutustele. Föderaalvalitsus ning piirkondlikud ja kogukondlikud omavalitsused sõlmisid 2013. aastal koostööleppe, et parandada omavahelist koordineerimist ja võtta majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping (fiskaalkokkulepe) üle siseriiklikku õigusesse. Eesmärgiks oli määrata kindlaks üleriiklikud ja piirkondlikud mitmeaastased eelarvekavad, mille üle teostab järelevalvet kõrgem rahandusnõukogu. Selle protsessi tulemusena ei ole siiski saavutatud ametlikku kokkulepet eelarveliste arengute osas, samuti ei ole kindlaks määratud piisavaid tagatise seoses kõrgema rahandusnõukogu järelevalvefunktsiooniga. Jõupingutuste jagamise puudulik koordineerimine kahjustab riigi üldisi võimalusi 2017. aasta stabiilsusprogrammis ette nähtud keskpika perioodi eelarveeesmärgi saavutamiseks.
- (12) Kuigi avaliku sektori investeeringutega saab kasvu pikas perspektiivis suurendada, on nende tase Euroopa standardeid arvestades väga madal, eriti võrreldes avaliku sektori kogukulutustega. Lisaks vähesele avaliku sektori kapitalile on halvenenud ka avaliku sektori taristu olukord. Kõigi valitsemistasandite rangeid eelarvepiiranguid arvesse võttes eeldab piisavate investeerimisvõimaluste säilitamine avaliku sektori kogukulutuste ümberstruktureerimist, parandades selleks avalike teenuste ja poliitikameetmete tõhusust ning piirates teatavate kuluartiklite kiiret kasvu.

(13) Belgia on teinud olulisi edusamme oma palgakujundussüsteemi reformimisel. 1996. aasta palgaläbirääkimiste seaduse muutmise eesmärk on kaitsta hiljutise palgakasvu piiramise tulemusena saavutatud kulupõhise konkurentsivõime kasvu. Konservatiivsema baasproгноosi ja palganormi arvutamises tehtud varasemate kohanduste tulemusena parandab läbivaadatud raamistik märkimisväärselt Belgia kulupõhist konkurentsivõimet suhetes euroala peamiste kaubanduspartneritega. Lisaks pakub reform lisatagatist, mille abil saab valitsuse mittepalgaliste tööjõukulude vähendamise meetmetega tulemuslikult toetada kulupõhist konkurentsivõimet, ning laiendab valitsuse rolli ülemäärasest inflatsioonist tuleneva kulupõhise konkurentsivõime langustrendi ärahoidmises. Kollektiivläbirääkimiste raamistikus on sätestatud, et majanduse kesknõukogus esindatud sotsiaalpartnerid jälgivad rangelt palga ja tootlikkuse arengut ning muid kulupõhise ja mittekulupõhise konkurentsivõime tegureid. Kuna palkade sidumine inflatsiooniga on mitmes sektoris veel laialt levinud ning inflatsioonilõhe Belgia ja selle naaberriikide vahel suureneb, jätkatakse Euroopa poolaasta raames tööjõu ühikukulu muutuste tähelepanelikku jälgimist.

(14) Teatavaid edusamme on tehtud tööturu toimimise osas. Kõrgem pensioniiga ja eelpensionile mineku piirangud julgustavad eakamaid inimesi tööturul püsima või sinna naasma. Maksukiilu järk-järguline vähenemine on aidanud tööhõive määra suurendada. Majanduskasvu ja paranenud kulupõhise konkurentsivõime tulemusena on töökohtade loomine olnud järjekindel. Põhjuseks on ka tööjõumaksude alandamine ja palgatõusu piiramine, mis on parandanud Belgia ettevõtete tööjõukuludel põhinevat konkurentsivõimet. Mitmeid struktuurseid puudusi ei ole siiski veel kõrvaldatud. Töötuselt või mitteaktiivsusest tööhõivele ülemineku määr on madal ning üldist tööhõive määra vähendavad konkreetsete rühmade kehvad tulemused. Nende hulka kuuluvad madala kvalifikatsiooniga töötajad, noored, vanemaealised töötajad ja sisserändaja taustaga inimesed, nagu kolmandates riikides sündinud töötajad, aga ka teise põlvkonna sisserändajad. Isegi kui arvesse võtta muid individuaalseid tunnuseid, on sisserändaja taustaga inimeste tööhõive Belgias üks madalamaid liidus. Väljaspool ELi sündinud sisserändajate tööhõive erinevus on liidu suurim: 2016. aastal oli tööhõive määr 20–64aastaste vanuserühmas 49,1 %, kohalike puhul oli see võrdluseks 70,2 %, ning väljaspool ELi sündinud naiste puhul oli see veelgi madalam – 39,1 %. 2015. aastal oli vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse risk väljaspool ELi sündinute puhul 50,7 % ja kohalike puhul 17 %. Konkreetsete elanikkonnarühmade vahel valitsevate suurte tööhõiveerinevuste tulemuseks on endiselt tööjõu pidev alarakendamine. Kuigi piirkondlike tööhõivetoetuste kavade käimasoleva reformimise eesmärk on süsteemi otstarbekamaks ja sihipärasemaks muuta, tuleks tehtud poliitikavalikute kulutasuvust regulaarselt kontrollida. Sihtrühmadele suunatud meetmete mõni aspekt võib tekitada ootamatut või ka tõrjuvat mõju. Koordineerimine ja kommunikatsioon eri poliitikatasandite vahel ja nende sees on äärmiselt oluline sihtotstarbeliste meetmete tulemuslikkuse jaoks. Maksud, sealhulgas madalatelt palkadelt võetavad sotsiaalmaksed ja sotsiaalhüvitiste lõppemine tööturule siirdumisel või töötundide arvu suurenemisel võivad tekitada mitteaktiivsuse ja madala palga lõksu.

- (15) Mõningast edu on saavutatud haridus- ja koolitusreformiga, mille eesmärk on suurendada võrdseid võimalusi, parandada võtmepädevuste omandamist ja tõsta hariduse kvaliteeti. Vaatamata heale keskmisele tulemusele rahvusvahelises võrdluses vähenes parimate sooritajate osakaal 15aastaste seas, samal ajal kui kesiste tulemustega õpilaste arv kasvas. Lisaks sellele on sotsiaalmajanduslikust taustast tingitud hariduslik ebavõrdsus liidu ja OECD keskmisest kõrgem. Sisserändaja taustaga seotud erinevus haridustulemustes on suur ja teise põlvkonna tulemused on esimese põlvkonna omadest ainult õige pisut paremad, seda ka sotsiaalmajanduslikku tausta arvesse võttes. Haridusliku ebavõrdsuse probleemi lahendamine eeldab seega laiaulatuslikke poliitikameetmeid, mis lähevad haridussüsteemist kaugemale. Kooliõpilaste arvu tugev kasv, eelkõige sisserändaja taustaga õpilaste arvu suurenemine (nende osakaal oli 2012. aastal 15,1 % ja jõudis 2015. aastaks 17,7 %ni) süvendab raskusi võrdsete võimaluste tagamisel. Lisaks on Belgias üha rohkem puudu õpetajatest ning neid ei valmistata alati hästi ette ega toetata, et tulla toime kooliõpilaste üha suurema mitmekesisusega. Selle peamised põhjused on järgmised: kõige sobivamaid üliõpilasi ja kandidaate on keeruline õpetajaametisse meelitada, palju noori õpetajaid lahkub ametist ning paljud õpetajad ei ole õpetajatööks kättesaadavad. Õpetajate põhikoolituse kestus (praegu 3 aastat) on Belgias suhteliselt lühike. Haridus- ja koolitusreformidel on oluline tähtsus madala kvalifikatsiooniga noorte tööturul osalemise suurendamises ja teadmispõhisele majandusele ülemineku toetamises.
- (16) Parandada tuleb konkurentsivõime seda osa, mis ei ole seotud kuludega. Sellega seoses on oluline suurendada tootlikkust ja laiendada teadmispõhisesse kapitali tehtavaid investeeringuid, eelkõige selleks, et võtta kasutusele digitehnoloogiad. Kuigi riiklik teadusuuringute süsteem on kõrgel tasemel, eeldab suurema edu saavutamine innovatsiooni valdkonnas teadmiste levitamist vähem tootlikesse majandussektoritesse. Kõik föderaalüksused on seda vajadust tunnistanud ning võtnud viimastel aastatel vastu eri strateegiad ja meetmed innovatsiooni edendamiseks. Selleks, et seda arengut toetada, võiks siiski teha rohkem innovatsiooni raamtingimuste parandamiseks. Belgia peaks parandama teadusuuringutele ja innovatsioonile antava avaliku sektori toetuse tõhusust ja tulemuslikkust, eelkõige tuleks hinnata võimaliku väljatõrjumise mõju ning kogu süsteemi veelgi lihtsustada.

- (17) Jaesektori tegevus- ja asutamispääsude kõrvaldamisel on saavutatud vähe edu. Pärast seda, kui kuuenda riigireformi tulemusena anti jaekaubandusettevõtete asutamise pädevus üle piirkondadele, on vastu võetud uusi piirkondlikke seadusi, millega lihtsustatakse lubade andmise halduskorda. Teatavate sätete puhul on siiski palju tõlgendamisruumi, mis võib kaasa tuua põhjendamatuid takistusi turulepääsul. Jaehinnad on jätkuvalt kõrgemad kui naaberliikmesriikides ning üksnes suuremate tööjõukuludega seda seletada ei saa. Nende probleemide lahendamiseks on vaja terviklikku strateegiat, millega tagatakse tarbijatele konkurentsivõimeline turg ja madalamad hinnad.
- (18) Võrgutööstuse ja teatavate kutseteenuste range reguleerimine takistab Belgias konkurentsi, eriti kinnisvaramaaklerite, arhitektide ja raamatupidajate hulgas. Nimetatud takistuste hulka kuuluvad peale muude nõuete arhitektidele seoses osaluse ja ettevõtte õigusliku vormiga kehtestatud piirangud; ametite ühildamatuse eeskirjad, mis keelavad kõigi raamatupidamisega seotud kutsealade puhul samaaegse tegelemise mõne muu majandustegevusega; kinnisvaramaaklerite puhul kutsealale juurdepääsu piirangud ning osaluse ja hääleõigusega seotud piirangud. Selliste takistuste vähendamine võib hoogustada konkurentsi, mis tooks turule rohkem ettevõtteid ja pakuks tarbijatele eeliseid madalamate hindade näol. Komisjon esitas 2017. aasta jaanuaris teenuseturgude takistustega tegelemiseks ettenähtud meetmete paketi. Pakett hõlmab erinevaid reformisoovitusi Belgiale nende probleemide lahendamiseks.

(19) Kõige pakilisemad vajadused investeeringute järele on transpordivõrgustikus. Tipptunni liiklusummikud on kasvav probleem, mis kahjustab riigi ligitõmbavust välisinvestorite jaoks ning tekitab suuri majanduslikke ja keskkonnakulusid. Belgial on lisaks tõsiseid probleeme õhusaastega ning tõenäoliselt ei saavuta ta oma eesmärgi vähendada HKSigagi hõlmamata heitkoguseid 2020. aastaks 15 % võrreldes 2005. aastaga, kuigi tõenäoliselt saavutab ta liidu kliimaalastest õigusaktidest talle tulenevad kohustused, kasutades ära olemasolevaid paindlikkuse sätteid. Kõige kiireloomulisemad probleemid on raudtee- ja maanteetranspordi põhitaristu ajakohastamine ning puuduvate ühenduste loomine peamiste majanduskeskuste vahel. Samal ajal on oluline tegeleda tipptunni liiklusummikutega, tõhustades avalikke transporditeenuseid, optimeerides liikluskorraldust ning kõrvaldades turumoonutused ja negatiivsed maksusoodustused, nagu ametiautode sooduskohtlemine. Samuti on probleeme omamaise elektritootmise piisavusega ja energiavarustuse kindlusega üldiselt. Mitme tuumakäitise kavandamata töökatkestused on tekitanud muret seoses viisiga, kuidas tasakaalustada elektrinõudlust ja -pakkumist, samal ajal kui tuumarajatiste järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise ajakava pidev ümbertegemine loob keskkonna, mis ei soodusta pikaajaliste investeerimisotsuste tegemist. Kuigi lühiajalise varustuskindluse riskid on vähenenud, eelkõige strateegilise reservi suurenemise tõttu, ning energiaühenduste arv on teataval määral kasvanud, on vajadus pikaajaliste investeeringute järele endiselt märkimisväärne. Lisaks rohkematele energiaühendustele on vaja arukaid võrke, et arendada välja nõudluse juhtimine. Võttes arvesse energiasektori projektidele kulunud märkimisväärset aega ja suurt vajadust asendusvõimsuse järele järgmisel kümnendil, on vaja kiirelt tegutseda, eelkõige tagada sobiv õigusraamistik, mis edendab paindlike tootmisvõimsuste loomist (st elektri tootmine, salvestamine ja nõudluse juhtimine).

- (20) Belgia on teinud mõningaid edusamme maksusüsteemi reformimisel, eelkõige nihutades makse tööjõult muudele maksubaasidele, mis järk-järgult vähendab tööjõu maksukiilu. 2016. ja 2020. aasta vahel vähendatakse järk-järgult tööjõumakse, sh ka sotsiaalmakseid. Käimasoleva maksureformi mõju hakkab ilmema. Sellest hoolimata on maksusüsteem jätkuvalt keeruline, lisaks kahjustavad maksubaasi konkreetsed erandid, vähendamised ja vähendatud maksumäärad. Mõnel juhul on tegemist maksutulu vähenemise, majanduslike moonutuste ja suure halduskoormusega. Maksukoormuse nihutamine ei näi olevat eelarve seisukohast neutraalne, kuna muude, sealhulgas tarbimismaksude suurendamine kompenseerib tööjõumaksude kärpeid vaid osaliselt. Maksusüsteemi ülesehitust saaks tunduvalt parandada, laiendades maksubaasi ning võimaldades madalamaid maksumäärasid ja tekitades vähem moonutusi. Rohkesti on maksukoormuse nihutamise potentsiaali ka seoses keskkonnamaksuga, kui võtta sihikule muu hulgas ametiautode sooduskohtlemine ja kütuseostukaardid, mis takistavad edu saavutamist ummikute, õhusaaste ja kasvuhoonegaaside heite vastases võitluses. Valitsus kavatseb muuta ametiautode kasutamise süsteemi, kuid selle reformi keskkonnakasut on tõenäoliselt piiratud.
- (21) Komisjon on Euroopa poolaasta (2017) raames Belgia majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2017. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2017. aasta stabiilsusprogrammi, 2017. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Belgiale esitatud soovitude järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Belgia eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustesse liidu tasandi panus ja tugevdada nii liidu üldist majandusjuhtimist.
- (22) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2017. aasta stabiilsusprogrammiga tutvunud ja tema arvamus⁷ selle kohta kajastub eelkõige allpool esitatud soovitusel 1,

⁷ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Belgial võtta 2017. ja 2018. aastal järgmisi meetmeid:

1. Jätkata 2018. aastal kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa nõuetega olulist eelarve kohandamist, võttes arvesse vajadust tugevdada majanduse praegust elavnemist ja tagada Belgia riigi rahanduse jätkusuutlikkus. Kasutada juhuslikke tulusid, näiteks varade müügist saadud tulu, et kiirendada valitsemissektori võla vähendamist. Leppida kokku teostatavas eelarve-eesmärkide jaotuses kõigi valitsemistasandite vahel ja tagada sõltumatu eelarvejärelevalve. Kõrvaldada moonutavad maksukulud. Parandada avaliku sektori kulutuste struktuuri, et luua võimalusi taristuinvesteeringute tegemiseks, muu hulgas transporditaristusse.
2. Tagada, et kõige ebasoodsamas olukorras olevatel rühmadel, sealhulgas sisserändaja taustaga inimestel, oleksid võrdsed võimalused osaleda kvaliteetses hariduses, kutseõppes ja tööturul.
3. Toetada teadmispõhisesse kapitali tehtavaid investeeringuid, eelkõige meetmetega, mis suurendavad digitehnoloogiate kasutuselevõttu ja innovatsiooni levikut. Suurendada konkurentsi kutseteenuste turul ja jaekaubanduses ning toetada võrgutööstuste turumehhanisme.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*
